

R. IBRIŠEVIĆ

Od mazuta do tenkova

Broj olupina uklonjenih iz prirode više se ni ne broji - dovoljno je samo reći da taj broj sada već premašuje 12.000. No, osim olupina u prirodi ima i mnogo drugog otpada

Velika akcija »Očistimo Hrvatsku od autooolupina«, koja se provodi već šest godina, dobro je poznata dijelu javnosti koji prati napore da se zaštite hrvatske prirodne vrijednosti. S hrvatskih otoka, iz zaštićenih prirodnih predjela i s nepristupačnih mjesta otpremljene su tijekom tog razdoblja u reciklažu tisuće olupina.

Osim odbačenih automobilskih olupina, u prirodi ima i mnogo drugog otpada. Na više mjesta širom Hrvatske voditelj akcije fotograf Romeo Ibrišević zatekao je po tlu razliveni mazut i ulje, razbacane automobilske gume (čak 2000 guma kod Jesenica nedaleko od Obrovca!), a na planini Dinari, uz planinarski put kojim prema najvišem vrhu Hrvatske prolaze brojni domaći ali i strani planinari, snimio je olupine tenkova iz Domovinskog rata. Zbog njihove mase njih će biti mnogo teže ukloniti, ali ne sumnjamo da će te ružne gomile željeza s Dinare biti prebačene u reciklažu.

Cilj akcije »Očistimo Hrvatsku od autooolupina« je probuditi svijest građana o važnosti zaštite okoliša, potaknuti vlasti na donošenje zakona ili pravil-

nika o zbrinjavanju vozila na kraju vijeka trajanja te ukloniti sve odbačene automobilske olupine koje su ljudskim nemarom završile u prirodi. Tu dosad najveću i najsloženiju hrvatsku ekološku akciju koja je potekla od nekoćine pojedinaca koji se profesionalno ne bave zaštitom okoliša provode tvrtke C.I.O.S., specijalizirana za skupljanje, sortiranje i reciklažu metalnih ostataka i otpadaka, Renault Nissan Hrvatska i uredništvo časopisa »Autoblic«. Nedavno imenovani novi direktor tvrtke Renault Nissan Hrvatska d.o.o. Zoran Vujasinović, koji je nadležan za cjelokupni nastup marki Renault, Nissan i Dacia na tržištu Republike Hrvatske, BiH, Crne Gore, Makedonije, Kosova i Albanije, najavljuje daljnju potporu akciji. Podsjetimo, 2007. godine akcija »Očistimo Hrvatsku od autooolupina« proglašena je najboljim komunikacijskim projektom koji je Renault ostvario u toj godini u cijelom svijetu, a Romeo Ibrišević i redakcija »Auto blica« prije četiri godine za akciju su dobili nagradu »Velebítska degenija« za najbolji rad o zaštiti okoliša objavljen u medijima. (A. Č.)

Evolucija jača od hladnoće

Negostoljubivo podmorje Antarktike dugo se smatralo pustinjom u biološkom smislu, no nedavno objavljen popis morskog života Antarktike navodi čak 7500 vrsta koje tamo žive. Velika hladnoća i teški uvjeti nisu onemogućili život, nego su samo potaknuli nove načine evolucijske prilagodbe. Od spomenutog broja vrsta čak 235 ima srodnike na najudaljenijem mjestu - Arktiku. Smatra se da su za to zaslužne dubokomorske hladne struje koje su omogućile prijenos larvi i jajašaca na velikim udaljenostima bez njihova »pregrijavanja«. (K. B.)

Velik korak naprijed

GlaxoSmithKline, druga po veličini svjetska farmakološka kompanija, najavljuje velike promjene i poziva druge kompanije na slične poteze. Oni će drastično sniziti cijene lijekova za 50 najsiromašnijih država te još postojeće profite reinvestirati u lokalne bolnice i klinike. Možda je najvažnije da će s kemijskih spojeva i procesa za dobivanje lijekova u njihovu vlasništvu skinuti zaštitu patenta te će ih mnogi drugi istraživači moći unapređivati i proizvoditi. (K. B.)